

WATERVOGELTELLINGEN EINDHOVEN IN DE WINTER '91-'92.

Gerrit Vink

In de afgelopen winter is er, evenals in de voorgaande jaren, een wintertelling van watervogels gehouden in Eindhoven en het aangrenzende buitengebied.

Getelde Wateren (zie ook kaartje)

---Beken

- DOMMEL: vanaf het Gemeentelijk Sportpark Gestel tot aan de Europalaan, dit is net voorbij de samenvloeiing met de Kleine Dommel.

De Dommel was verdeeld in drie trajecten:

- 1: van Gestel tot het centrum
 - 2: van het centrum tot en met de TUE
 - 3: vanaf de TUE tot de Europalaan
- TONGELREEP: vanaf de A67 tot aan de zandvanger net voor de Rondweg.

---Plassen

- KARPENDONKSE PLAS.
- Visplas EKKERSWEIJER + AquaBest.
- Plassen langs de PLOEGSTRAAT.
- ZANDVANGER in de Dommel in Hanevoet.

Teldata en telomstandigheden

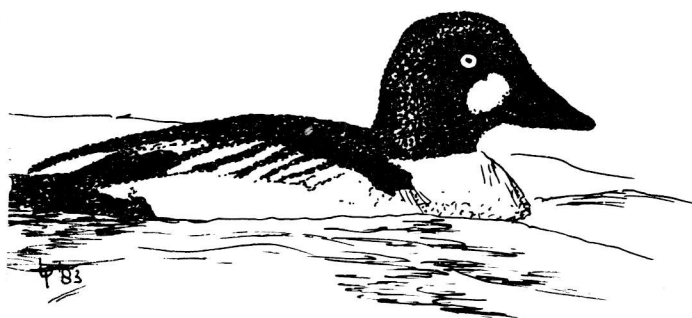
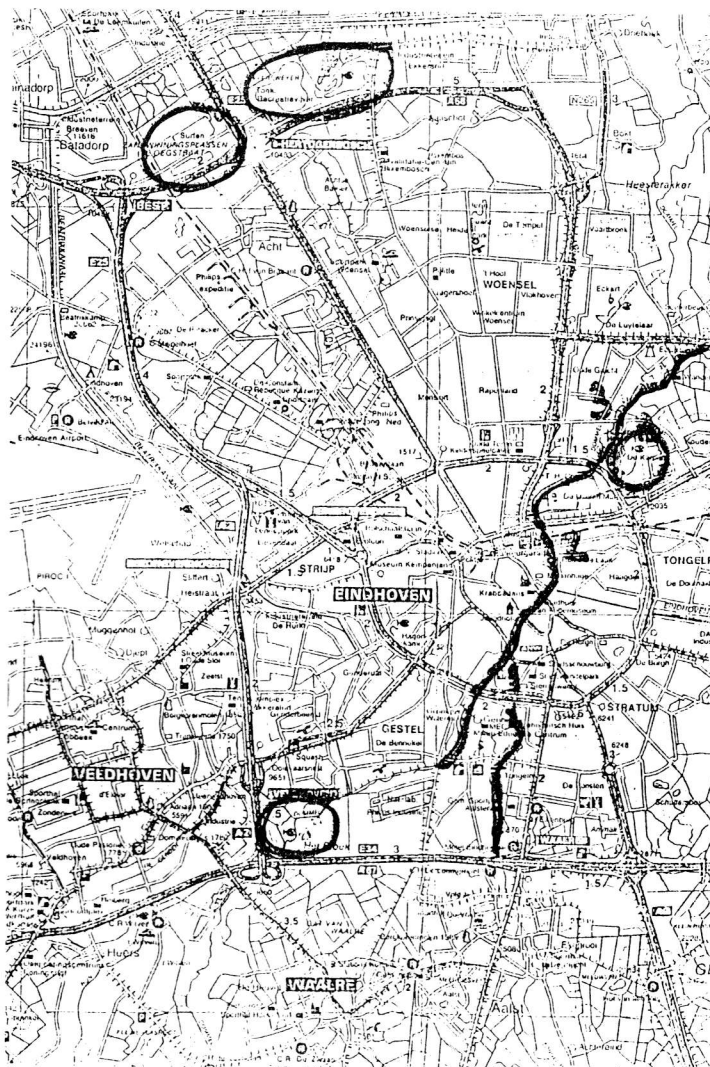
Er is geteld in de volgende weekends:

13-14 december 1991: koud vriezend weer, temperatuur -2°C . De kleinere en sommige grotere plassen waren dichtgevroren.

11-12 januari 1992: mistig weer, temperatuur $+2^{\circ}\text{C}$. Alle wateren ijsvrij.

15-16 februari 1992: wisselvallig weer, temperatuur $+2^{\circ}\text{C}$. Alle wateren ijsvrij.

Ligging van de getelde wateren

Tabel 1: Resultaten van de watervogeltellingen in Eindhoven in de winter '91-'92: de beken Dommel en Tongelreep.

Soorten	Traject			Dommel 1			Dommel 2			Dommel 3			Tongelreep		
	Maand	12	1	2	12	1	2	12	1	2	12	1	2		
Dodaars				n			n	4	7	1		1	n		
Blauwe Reiger				i	2		i	2					i		
Wilde Eend		60		e	88	50	e		90	71		120	e		
Wintertaling				t			t	1	5				t		
Kuifeend				g			g		1				g		
Soepeend	44			e	84		e	20					e		
Waterhoen	21	8		t	13	16	t	13	10	37		29	t		
Meerkoet				e	17		e	1					e		
Zilvermeeuw				l			l						l		
Kokmeeuw	70			d			d						d		
Witte Kwikstaart					172			80				130			
												1			

Tabel 2: Resultaten van de watervogeltellingen in Eindhoven in de winter '91-'92: de plassen. Voor toelichting zie tekst.

Soorten	Plas		Karpendonk			Ekkersweijs			Ploegstraat			Zandvanger Dommel			
	Maand	12	1	2	12	1	2	12	1	2	12a	12b	1	2	
Fuut				11	16	4	4		3	2	4	1	n	n	
Blauwe Reiger		6			2					1	1		i	i	
Knobbelzwaan											2		e	e	
Wilde Eend		15	7		287	160	183	260	40	80	100	105	t	t	
Wintertaling		21				4					12	12	g	g	
Tafeleend		61	158		38	143	24	8	4	8	12		e	e	
Kuifeend		2			4	64	85	9		2			t	t	
Brilduiker											1		e	e	
Krakeend							4						l	l	
Slopeend										2			d	d	
Soepeend					22	12	10	4	6	4	40	3			
Waterhoen		1	1		3	4	4	15	2	4	8	1			
Meerkoet		1	1		47	40	35	23	12	10	80	116			
Scholekster										1					
Kievit					1		4			8	1				
Watersnip											10	11			
Zilvermeeuw		5	28		205	24	64				4				
Kokmeeuw		600	450		370	48	34	44	45	20	150	450			
Stormmeeuw		5			7	4	10								
Witte Kwikstaart							1								

Resultaten

In tabellen 1 en 2 zijn de resultaten van de tellingen weergegeven. Hierin zijn alleen de direkt aan het water of de oever gebonden soorten opgenomen. Algemene soorten zoals kraaiachtigen, mezen en dergelijke worden niet vermeld. Ook de aanwezige roofvogels zijn buiten beschouwing gelaten.

De Zandvanger in de Dommel is op 12 december twee maal geteld: Wil Busink heeft van 10.30 tot 12 uur geteld en Henk Munsters van 15 tot 16 uur. In tabel 2 staan deze tellingen vermeld onder 12a resp. 12b. Er treedt tussen die tellingen een flinke verandering op in de aanwezige populaties van Fuut, Tafeleend, Meerkoet en Kokmeeuw. Het verschil bij de Soepeenden is waarschijnlijk een gevolg van verschillen in interpretatie ten aanzien van de definitie van deze (onder?)soort.

Diskussie

De opvallende aantallen Tafel-eenden en Kuifeenden op diverse plassen geven het belang aan van schoon en voedselrijk water voor deze soorten in de stad.

Ook de opmerkelijke aantallen overwinterende Futen op de grotere plassen zijn interessant. De invallende vorst tijdens en net na de eerste telling, heeft voor deze

soort geleid tot een aantalsafname: vorsttrek.

Aanbevelingen

Om een goed overzicht te krijgen van de aanwezige aantallen, zou er zoveel mogelijk op dezelfde tijdstippen moeten worden geteld.

Er is niet overal even intensief geteld wat de resultaten ongeschikt maakt voor bijvoorbeeld landelijke verwerking. Een verbetering zou zijn om met meer mensen te tellen. Dit kan, gezien de geringe afstand tot de telgebieden voor met name de leden van de stadsvogelwerkgroep, geen probleem zijn.

Waarnemingen van leuke soorten in het gebied, buiten de teldagen, zouden ook gesignaleerd moeten kunnen worden. Persoonlijk heb ik bijvoorbeeld Grote Gele Kwikstaarten in het Eckartse Bos en Kolganzen op de recreatievijver Ekkersweijer waargenomen in de telperiode.

Daarentegen zouden waarnemingen van niet biotoopgebonden soorten zoals spechten, kraaiachtigen en roofvogels niet meer op de waarnemingslijsten moeten worden vermeld.

Met dank aan de tellers: Henk, Huub, Wil en Willem.

GERRIT VINK

